

NORWEGIAN B – STANDARD LEVEL – PAPER 1
NORVÉGIEN B – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
NORUEGO B – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 6 May 2002 (morning)
Lundi 6 mai 2002 (matin)
Lunes 6 de mayo de 2002 (mañana)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1 (Text handling).
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir ce livret avant d’y être autorisé.
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l’épreuve 1 (Lecture interactive).
- Répondre à toutes les questions dans le livret de questions et réponses.

CUADERNO DE TEXTOS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos requeridos para la Prueba 1 (Manejo y comprensión de textos).
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

TEKST A

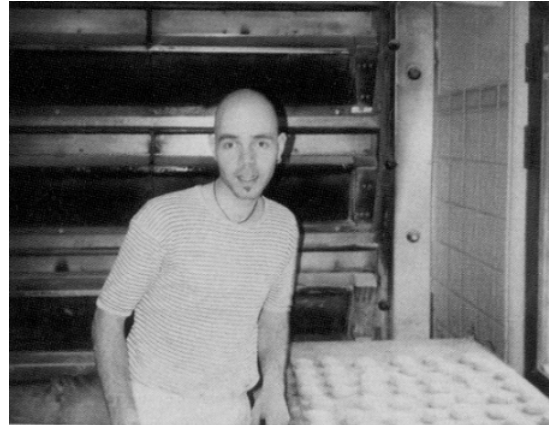
Et intervju med baker André Løvås fra Oslo.

[– X –]?

Bakerlinja på videregående skole. Først går du grunnkurs hotell – og næringsmid-
delfag, så velger du baker VKI.

[– 1 –]?

Ikke så utrolig bra. Du kan tjene en del på
nattevakter, men da er jo arbeidstidene litt
fæle. Du blir ikke baker hvis du er
pengefokusert.

[– 2 –]?

Fordi du får jobbe med et gammelt
håndverk. Nå gjøres mye av arbeidet med
maskiner, men enkelte ting må fremdeles gjøres for hånd. Bakeryrket har tradisjoner
tilbake til lenge før Kristi fødsel, så du må like å jobbe med hendene.

[– 3 –]?

Jeg liker ikke å jobbe om natten, det blir for usosialt å jobbe når alle andre sover.
Men det er stille og rolig, så mange foretrekker det.

[– 4 –]?

Å få jobbe med hendene. Derfor er jeg veldig glad i wienerbrød siden de må lages
for hånd hvis de skal bli bra. Og så surdeigsbrød.

[– 5 –]?

Først putter du epler, sukker og vann i en boks, og lar det stå og gjære omtrent en
ukes tid, minst. Da har du cider, som du sper med mel. Da blir det en naturlig
gjærkultur i deigen. Og så blir det en god smak på deigen.

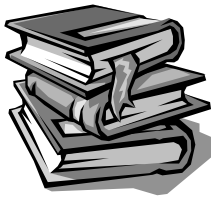
[– 6 –]?

Mange har et litt romantisk forhold til det å være baker. Og det skal man ha.
Bakere er stort sett hyggelige. Men det er jo ikke noe sjekketriks å fortelle at jeg
jobber mye om natta, akkurat.

Fra ungdomsbladet *Spirit*, mai 2001

TEKST B

Droppa leksene – fekk betre karakterar

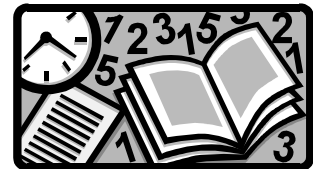

Dei har ikkje hatt lekser på tre år, likevel blei karakterane merkbar betre – dei beste sluttarakterane for 10. klasse frå skulen på fleire år. Grorud skule i Oslo har gått nye vegar med undervisninga. Dei har vist at offentlege skular har mykje fritt rom å bruke til forandring. Det er snakk om forandring som ikkje kostar pengar! Skulen har gitt elevane meir fridom, ansvar og tillit!

Leksefri, fleksitid og avspasering er stikkorda. Det har ungdomskuleelevane på Grorud skule i Oslo hatt i tre år. Prosjektet har vore så vellykka at skulen no skal gjennomføre det også i femte, sjette og sjuande klasse.

Kvar tysdag set lærarane, som jobbar i grupper på tre og tre, seg ned og lagar arbeidsplanar til elevane for neste veke. Eleven kan sjølv få velje vanskegraden på det faglege nivået i kvart fag: grønn, rød eller svart plan. Skulen har droppa støtteundervisning i 10. klasse fordi det ikkje lenger var behov for det.

Det er venta at fleire Oslo-skular vil gjennomføre det same prosjektet. «Vi jobbar meir aktivt på skulen. Vi har fått meir ansvar. Det gjer at vi skjerpar oss og blir meir disiplinerte,» seier elevane Lasse, Frida og Adil på Grorud skule.

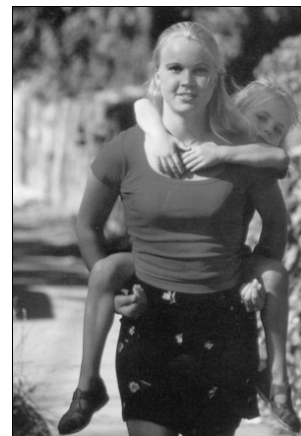
Artikkel fra Sax 4/2000

TEKST C

Au Pair: La din drøm bli virkelighet!

❶ Å reise som au pair er en unik sjanse til å komme ut i verden. Du opplever ditt favorittland og lærer menneskene der å kjenne på en måte som du ellers ikke kunne ha gjort. Du lærer å snakke språket flytende samtidig som selvtilliten vokser i takt med utfordringene! Å jobbe som au pair er en svært ansvarsfull oppgave. Du bor hos en familie, og din hovedoppgave vil være å passe familiens barn. Du og vertsfamilien vil få et nært forhold som bygger på vennskap og tillit. Å reise som au pair med ASSE* vil gi deg de beste forutsetningene for å ha et vellykket og trygt opphold.

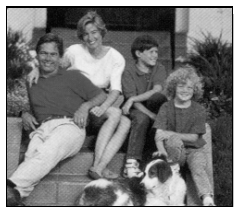
❷ Du vil på forhånd få en fast avtale om lønn, arbeidstid og arbeidsoppgaver, noe som er en trygghet for både deg og vertsfamilien din. Som utvekslingsorganisasjon har vi formidlet opphold i utlandet for skandinaviske ungdommer i mer enn 60 år. På verdensbasis sender vi hvert år mer enn 25 000 ungdommer og voksne fra 90 ulike land verden over til utlandet på ulike typer opphold!

Au pair i USA

Trygghet og støtte i USA

❸ Under hele au pair-oppholdet vil du alltid ha en lokal kontaktperson som du kan henvende deg til. Han/hun vil holde månedlige møter gjennom utflukter og andre sammenkomster for deg og de andre au pairene i ditt område. Slik blir du lett kjent med au pairer fra mange forskjellige land!

Au pair - en ansvarsfull jobb

❹ Ordet «au pair» er fransk og betyr «på samme nivå». Det betyr at du bor i en familie og har samme rettigheter og plikter som et familiemedlem.

❺ Det å være au pair er en viktig og ansvarsfull oppgave. Familien har investert mye penger for at du skal få komme til USA. De har betalt reisen din, forsikringen og forberedelseskurset i New York, og de stoler på at du er kvalifisert og motivert for oppgaven. Det er derfor viktig at du er glad i barn og godt forberedt på oppgavene som venter. Det er også viktig for deg selv at du, ut ifra egen erfaring, vet at du trives sammen med barn!

Dine oppgaver som au pair

❻ Din viktigste oppgave er å passe vertsfamiliens barn. Dette er et stort ansvar og kan omfatte alt fra aktivt arbeid som lek i parken, skyss til skolen, hjelp med lekser, bleieskift og mating, til mer passivt arbeid som f.eks. barnevakt når barna sover. Det forventes også at du hjelper til med lettere husarbeid - lager mat til barna, vasker opp og rydder etter dem, samt vasker og stryker barnas tøy.

Fra brosjyre utgitt av ASSE 2001

* Ordforklaring: ASSE: American Scandinavian Student Exchange

TEKST D

150 000 kan være rammet av spillegalskap

Pengespill blir som en rus, du mister kontrollen, alt dreier seg om spill – spillet styrer personen. De som behandles for spilleavhengighet, har en gjennomsnittlig gjeld på 500 000 kroner som følge av tap på pengespill.

– De glemmer de mange tapene, men husker de få gevinstene. De havner i en ond sirkel: Hvis de vinner, vil de spille mer for å vinne enda mer, hvis de taper, må de også spille mer for å dekke inn tapet, forklarer avdelingsleder Ella Kopperud ved Renåsvangen, den eneste institusjonen i Norge som gir behandling til spilleavhengige.

Renåsvangen har så langt behandlet 22 personer som har alvorlige spilleproblemer.

Ella Kopperud er svært bekymret over at spillemani ser ut til å gripe tak i stadig flere ungdommer.

– Det er viktig å innføre restriksjoner for å få mer styring over denne aktiviteten, mener Kopperud.

Det ser ut til at rundt 150 000 nordmenn er avhengige av pengespill, men grundig forskning er ikke gjennomført. En undersøkelse som er gjort i Sverige viser at to prosent av den svenske befolkning over 15 år har alvorlige problemer knyttet til pengespill.

– Utviklingen i Sverige og Norge er nokså lik, sier Kopperud til Dagbladet.

Kopperud mener at spillegalskap er et stort, men mørklagt samfunnsproblem.

– Å være avhengig av pengespill er mer tabubelagt enn å ha rusproblemer. Og det er vanskelig å få folk til å forstå at spill med penger kan være en fryktelig lidelse, sier hun.

Både humanitære organisasjoner og enkeltpersoner tjener store penger på pengespill. Røde Kors tar årlig inn rundt en halv milliard kroner fra sine spilleautomater.

Justisdepartementet vurderer nå om det skal innføres nye restriksjoner på pengespill.

Fra *Dagbladet* 12. oktober 1998